

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Juramentu[m] [et] votu[m] p[er]supponu[n]t possibilitatem

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymundi

thoro legitimo, muliere nō p̄sentiente. ⁊ si mulier postulare vellet debitūz
carnis dicēs se nō posse carere tūc licet fecit iuramentū p̄tinentie tñ d̄z sol̄
uere debitū mulieri. Si aut̄ mulier fecit p̄sensum ad votū p̄dictū seu iura
mentū. tūc vir nō tenet p̄soluere debitū carnis. q̄z tūc h̄ factū est in volun
tate amboꝝ. Et si ille idē vir q̄ iā fecisset votū viueret donec mulier morte
ret. tūc nunq̄ post mortē illi⁹ mulier⁹ deberet aliā cōḡscere carnalis nec de
beret aliā ducere in m̄rimonialit̄. ¶ Deū m̄gr̄ subdit sc̄dm̄ documētū dicēs.
q̄ si aliq̄s p̄traheret m̄rimonū qñ essent interdicta eccl̄iaz. tūc hoc matri
monū stabit sed lugēda sunt pctā eo q̄ ip̄e fecit p̄ra mandatu eccl̄ie. ⁊ iō
debet viuere f̄m̄ consiliū sapientū viroz ⁊ sui cōfessoris

¶ Circa lrām nota. q̄ qñ aliq̄ mulier nō p̄t p̄tinet̄er viuere tūc iuramē
tū est illicitū ⁊ nō d̄z tūc iurare p̄tinentiā vite ne maius periculum sibi in
currat. Silt̄ d̄m̄ q̄ vir nō d̄z continentīā vite vouere cum sit se habere
vxoꝝem que cōtinent̄er viuere non potest

¶ Sec̄do notandū. licet nō est licitū q̄ aliq̄s iuret nolle reddere debitūz
carnis p̄p̄rie vxoz̄i sue. eo q̄ tenet ei reddere q̄tens ip̄e vir fuerit petitus a
muliere. sed tñ cū timore dei. vñ t̄p̄ibus sacris cū hoies debēt coiccare vel
pascha celebrare tūc ad min⁹ vir p̄ q̄tuoz̄ vel sex dies a p̄p̄ria vxoz̄e d̄z ab̄
stinere. ⁊ illud iuramentū intelligendū est nō esse licitū qñ vxoz̄ nō p̄sentit
viro. potest tñ vir ex cōsensu sue vxoz̄is p̄tinent̄er viuere

¶ Tercio nota. q̄ si aliq̄s iurat tenere votū p̄tinentie ita q̄ post mortē le
gitime vxoz̄is nunq̄ aliā velit ducere vxoz̄e. tūc illud est fuan dū. ⁊ sic tūc
post mortē mulieris tenet p̄tinet̄er viuere. sed si aliq̄s maliciose eaz̄ obiu⁹
rat ⁊ odiose tūc istā penā p̄ dolo ⁊ fraude habere debet q̄ ipsa viuere nō
habet illius posse ad debitum carnis exigendum

¶ Quarto notandū q̄ interdictū ab eccl̄ia p̄ tres dies impedit matri
monū cōtrahendū sed non dirimit contractum

¶ Quinto notandū. lra d̄t. (Si sis in bāno.) ibi m̄gr̄ p̄ hoc innuit q̄ q̄
dā sunt t̄pa in qb̄ inhibet q̄ nō d̄z fieri matri monū. vt est t̄p̄s aduentus
dñi. ⁊ sic de alijs de qb̄ patuit sup̄. vñ istis sacris t̄p̄ibus cōtrahi possunt
sp̄salia ⁊ etiā matri monū quod solū p̄sensu cōtrahit̄. sed p̄tractio vxoz̄is
ad solēnitares nuptiarum prohibetur

¶ Sexto no. q̄ in p̄posito p̄ bānū p̄t intelligi sn̄ia exēdicatiōis. q̄ ip̄i ex
coicato oia sacra denegant vt infra patebit. s̄z tñ exēdicatus si p̄trahit ma
trimonū cū aliq̄ muliere vel v̄gine ille p̄tract⁹ stabit s̄z p̄ntiam agere d̄z p̄

¶ Ultio no. Rō hui⁹ lre est. q̄z oē iuramētū sicut (inobediētia eccl̄ie.
et votū p̄supponit possibilitatē. s̄z q̄z f̄m̄ aplm̄. vir q̄ ad redditōem debiti
carnis nō ē sui iuris s̄z vxoz̄is ⁊ ecouerso. s̄z q̄z f̄m̄ iuristas null⁹ p̄ iuramē
tū suū d̄z alteri facere p̄iudiciū. igit̄ nec vir p̄t iurare castitatē sine cōsensu
mulieris. Si aut̄ mulier p̄sentiret iuramētū stare. et tūc deberet mutuo
viuere sicut frat̄ cū sorore. vñ f̄m̄ iura qñ vir iurat se nolle reddere debitū
carnis seu iura p̄ugalit̄a. tūc h̄ iuramētū p̄dit ius exigēdi debitū carnis. s̄z
nō ius reddēdi. ex q̄ hoc nō h̄z in p̄tate sua. s̄z ē in p̄tate sue vxoz̄is. etiaz p̄
dit ius reducēdi aliā vxoz̄e post mortē illi⁹. Rō est. q̄ q̄tū in eo fuit tunc
votū p̄tinentie cōmissit ⁊ vouit. q̄ tenet seruare inq̄tum meli⁹ p̄t. Credo
tamen melioꝝi iudicio interueniente. ⁊ de discussione fortioꝝi. si aliq̄s ab̄

Folium LXXXIII.

Iuraret reddere debitū carnis vni certe z legitime vxori. q̄ p̄ istas p̄iuras
tionē nō pdit ius ducendi aliā vxorē p̄ma mortua. nec etiā pdit ius exigē
di debitū carnis ab ista secūda muliere. cū sic simplr nō pmisit continētā
S; si ista intelligeret. q̄ si aliqs abiuraret coire cū muliere simplr z vnuer
saliter. tūc litera staret in veritate simplr. ¶ Tūc ibi (Corrige post ban
nū) Un p̄siliandū est talib; q̄ faciāt penitentiā de illo q̄ fecerūt p̄tra stas
tucū ecclie. z q̄ scandalizauerūt ita eccliam. Unde p̄dicte p̄sone ita clam
destine matrimonii p̄trahentes magno se supponūt periculo. nā posset ali
ter alterā dimittere. z de facto cuz alia p̄trahere z sic in adulterio manere.
q̄ primū matrimonii pbare nō potest p̄pter defectū testii. ergo dicit in
textu (Corrige post bannū)

s^e vel virgo

Si beguina deum sponsum p̄celegerit. atq̄

s^e voti .i. capillos s^e p̄go

In signum crines p̄sciderit. ista marito

.i. tale m̄monii nō p̄t reuocari

Si nubit nupta maneat. sed peniteat q̄

.i. cassauit. s^e p̄tinētie p̄here m̄monii

Infregit votum. prohibetur nubere talis

s^e talis p̄go .i. si p̄traxit nō p̄t reuocare

Ne nubat prohibe. nuptam noli reuocare

viro .i. copulata. i. p̄go nō h̄ns ānos p̄ubertatis

Impubes si sit tibi desponsata puella

ān̄p̄lar. i. h̄ac desp̄satiōem .i. duodecim ānoz

Irritat hoc factum si vult cum sit duodena

.i. copula carnalis .i. āncesserit

Carnis amicitia si non p̄cesserit vlla

marito nō p̄sentiete .i. copula carnalis

Inuito sponso (si non commixtio carnis

s^e talis puella m̄monii. s^e vir

Intereat) potest claustrari. contrahit iste

s^e muliere. nubere. s^e puelle s^e claustrū

Um reliqua si vult. huic non exire licebit

exire p̄go .i. copulari

Hoc licet ipsa velit. nec deinceps nubere cuiq̄s

¶ **Ne** autor subiūgit alia documenta de matrimonio dicens. si aliq̄ virgo
eligeret deū in sponso. z in signū illius p̄scindat crines suos. ita q̄ fiat secu
lo deformat. tūc ip̄a nunq̄ p̄sumat legitimari. z si postmodū legitimat vel
nubit. tūc op̄t eā manere nuptā. sed debet penitentiā agere de tali iuramen
to seu voto. sed matrimonii reuocari nō p̄t. Deinde subiūgit aliud docu
mentū dicens. si aliqua puella tenera z iuuenis desponsaret ante annos pu
bertatis. tūc postq̄ ipsa venerit ad annos p̄ubertatis seu discretōis. p̄t re
uocare illa sponsalia. i. matrimonii p̄tractū. et hoc est verum si copula car

Summula Raymūdi.

ialis inter eos nō est sequuta. et ipsa p̄t claustrari sine velle sponsi. et si sponsus postulare eam de claustro nō debet exire ad eū cū illo p̄morando. nec ipsa postmodū debet nutere alteri viro.

¶ Circa lram notādū. q̄ hoc q̄ autor intendit in littera est intelligēdū de voto simplici. q̄ hoc impedit matrimoniu p̄rahēdū. sed nō dirimit eōs tractū. vt licet aliqua p̄go vel puella in signū voti p̄tinētie deponeret crines. tñ depositio crinū nō solēniat votū. Et licet dictū sit qualiter votū solēniat. tñ ad matrimoniu dirimēdū sufficit votū solēne. q̄ solēniatum fuerit p̄ susceptōem sacri ordinis. aut p̄ p̄fessionē factāz alicui religioni p̄ sedē ap̄licā approbate. vt p̄ extra de voto et voti redemptōe.

¶ Secūdo notādū. licet actū ipsius p̄tractus quē impules p̄mittit p̄t reuocare cū se viderint deceptos t̄p̄e p̄teritatis. et iaz si pater p̄traxerit. p̄ filiā ipsa p̄t reuocare q̄n̄ aī t̄p̄us p̄teritatis nō h̄z v̄siam et rōnem debitam tñ si p̄senserit postmodū āmodo reuocare nō p̄t. et ideo ip̄s p̄ueris ponunt tutores vsq̄ ad decimū quartū annū. qui ipsos regere debēt vt virtuose v̄uant. et eoz bona ne inutiliter p̄sumant.

¶ Tercio notādū. q̄ sola copula carnalis reuocat vxores de claustro ideo si aliqua puella discurreret a viro ad claustrū copula carnali nō p̄uā. nō debet redire. et ip̄e v̄r p̄t p̄trahere cū alia. et hoc est verū si non dederit p̄sensum q̄ ipsa possit intrare religionē

¶ Quarto notādū. diceret q̄s. tñ sepe sup̄ius dictū est q̄ votū impedit matrimoniu p̄rahēdū et dirimit p̄tractū. quō h̄ic d̄r q̄ nō dirimit p̄tractū. R̄ndetur q̄ sup̄ius dictū intelligit̄ de voto solēni. sed h̄ic autor loquit̄ de voto simplici. q̄ p̄ abscisionē crinis vel come manu p̄p̄ia nō solēniatur votū. Et intelligit̄ hec littera f̄m hoc cū d̄r (In signum crines abscindat) Si vero talis puella vel virgo faceret votū solēne. sic q̄ solēniter et abscindat̄ comam si p̄traheret matrimoniu nullū esset

¶ Quinto notādū. p̄ meliori intellectu littere. q̄ f̄m iura puella d̄r: p̄tes in duodecimo āno. et masculus in decimo quarto anno. et isto t̄p̄e masculus et mulier p̄t sib̄ inuicē p̄misceri. Tūc d̄r in textu (irritat) Et rō est. q̄ ad m̄rimoniu requirit̄ p̄sensus volūtarius q̄ v̄terius p̄supponit deliberatiōnē et discretōem. sed q̄ masculus sub q̄rto decimo anno et mulier sub duodecimo anno carēt discretōe et matura deliberatiōe. ideo tūc nō h̄bet p̄sensum volūtariū. et ex p̄nti ante hoc t̄p̄s nō p̄t p̄trahere m̄rimoniu. Quāsi hec puella (de qua in l̄ra) viderit se delusam cū p̄uenerit ad duodecimū annū. p̄t illū p̄tractū m̄rimonij irritare. vt d̄r l̄ra. et hoc est verū si istā irritatiōnē nō p̄cesserit copula carnalis. Et hoc d̄r ideo. q̄ in multis vigoz natura et malicia p̄cupiscētie supplēt etatē. ita q̄ carnali se p̄miscēt ante t̄p̄s. si q̄m̄ decimo aut. xij. anno fuerit carnalis copula p̄acta stabit m̄rimoniu.

s̄ in vxore. s̄ ancillā

Ancillam liber si ducat. et banc putat esse

.i. liberā s̄ liber .i. vxor

Ingenuam. si vult non hec sua sponsa manebit

s̄ sequuta .i. carnalis copula

Inter eos quibus fuerit commixtio carnis